

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук,
професора Загородньої Олександри Сергіївни
на дисертаційну роботу Падченко Анастасії Сергіївни
«Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним
безпліддям в анамнезі», поданої до разової спеціалізованої вченої
ради ДФ 26.613.234 при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

Науковий керівник: професор доктор медичних наук Горбунова Ольга Володимирівна, професор кафедри акушерства і гінекології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

1. Актуальність обраної теми дисертації

На сьогодні в більшості країн світу і Європейського регіону ВООЗ на форумах найвищого рівня широко дискутуються питання передчасних пологів, в тому числі з ендокринним безпліддям в анамнезі. Незважаючи на особливу увагу науковців до даної проблеми сучасного акушерства, багато її аспектів потребують подальшого аналізу. Вивчення причин недоношування вагітності у жінок з ендокринним безпліддям є важливим завданням практичної медицини, оскільки ретельний аналіз патогенезу передчасних пологів та факторів ризику їх виникнення надає можливість успішно удосконалити існуючі діагностичний і лікувально-профілактичний алгоритми надання акушерської допомоги цим жінкам.

Дисертаційна робота Падченко Анастасії Сергіївни присвячена актуальній проблемі акушерства – зниженню частоти невиношування та передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі вивчення й аналізу результатів клініко-гемостазіологічних, ендокринологічних, імунологічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів, є актуальною і своєчасною.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом ініціативної наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Провівши оцінку найважливіших здобутків дисертаційного дослідження, варто відмітити наступні результати, що мають вагому наукову новизну:

- розширені дані про патогенез передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, які полягають у наявності гіпокоагуляції серед вагітних з ендокринним безпліддям в анамнезі на тлі клінічних ознак загрози переривання вагітності та передчасних пологів, про що свідчить зниження протромбінового індексу, підвищення розчинних фібрин-мономерних комплексів, збільшення активованого часткового тромбопластинового часу, подовження часу згортання крові і тривалість кровотечі, також зниження рівнів хоріонічного гонадотропіну людини, альфа-фетопротейну і прогестерону, що є наслідком недостатності лютеїнової фази до вагітності;

- встановлено, що рівень цитокінів інтерлейкіну-2, інтерлейкіну-6 та фактору некрозу пухлини альфа при розвитку передчасних пологів підвищується при одночасній наявності імуноглобуліну G до вірусу герпесу і цитомегаловірусу в середніх і високих титрах, що свідчать про суттєву роль хронічного персистуючого ендометриту в генезі невиношування.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість профілактики передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, що має теоретичне значення для зниження частоти репродуктивних втрат та перинатальної патології у жінок групи високого ризику.

Поглиблене вивчення механізмів порушень системного гемостазу, ендокринного та імунологічного статусів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі зможуть дозволити більш ефективно проводити лікувально-профілактичні заходи та знизити частоту репродуктивних втрат та передчасних пологів.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Робота має чітку практичну направленість. Серед ключових практичних аспектів дисертаційного дослідження найбільш вагомими є:

- вивчено порівняльні аспекти причин та методів лікування ендокринного безпліддя;
- проведено порівняльний клінічний аналіз перебігу вагітності, пологів та перинатальних наслідків у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, які отримували різні тактики лікувально-профілактичних заходів;
- удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі диференційованого підходу до використання медикаментозної корекції.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, є логічним узагальненням отриманих результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 90 пацієнток. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація викладена українською мовою на 135 сторінках друкованого тексту. Дисертація побудована згідно вимог МОН України та складається із анотації, яку підготовлено відповідно до чинних вимог з англійським перекладом, переліку наукових праць здобувача, опублікованих за темою дисертаційної роботи, вступу, аналізу сучасного стану проблеми ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, розділу, присвяченого методам дослідження і лікування, розділу власних досліджень, їх обговорення, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, що включає 203 джерел, з них 80 – кирилицею і 123 латиною, додатків. Робота ілюстрована 16 таблицями та 7 рисунками.

У вступі авторкою аргументована актуальність теми наукової роботи, чітко сформульовано мету та 5 завдань дослідження відповідно до предмету та об'єкту дослідження, перераховано використані методи дослідження, відображено наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, а також наведено дані про структуру, обсяг дисертації і зв'язок роботи з науковими програмами, висвітлено обсяг апробації отриманих результатів дисертаційного дослідження та солідний особистий внесок, публікації.

Авторкою представлено сучасний, методологічно правильно оформлений аналіз сучасного стану проблеми ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, що містить проміжні висновки і окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Об'єм даного розділу є достатнім, текст структурований, читається легко і з цікавістю. Більшість посилань складають роботи останніх п'ять років.

У другому розділі дисертації – «Матеріали та методи досліджень» – представлено клінічну характеристику обстежених пацієнтів і методи дослідження, послідовну інформацію про суть дослідження: його загальну характеристику, дизайн, розподіл пацієток на групи, методики дослідження, характеристику груп дослідження. Дизайн дослідження і розподіл на групи організовані правильно, методи, використані у дослідженні, сучасні і відповідають завданням роботи. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

У третьому розділі, який складається з чотирьох підрозділів, авторкою проведений аналіз клінічної характеристики жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі, дана оцінка факторів ризику на розвиток передчасних пологів та перинатальної патології, надано рекомендації з диференційованого підходу до ведення вагітних з ендокринним безпліддям в анамнезі в залежності від етіологічного чинника. Розділ написаний в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстрований табличним і наглядним матеріалом та завершується резюме.

У розділі, присвяченому аналізу та обговоренню отриманих результатів, здобувачка коротко виклала основні отримані результати, подала їх аналіз. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявила в процесі дослідження авторка, та порівняння власних даних з результатами, отриманими іншими дослідниками з цієї проблеми. Отже, на сторінках даного розділу здобувач веде заочну дискусію з іншими дослідниками, вміло полемізує, порівнюючи отримані нею результати з опублікованими іншими авторами.

Висновки є досить розлогими, деталізованими і ґрунтовними, чітко і повністю відповідають поставленим завданням, логічно випливають із змісту роботи. Практичні рекомендації сформульовано детально, послідовно, зрозуміло і чітко, тому вони можуть бути легко використані у щоденній клінічній практиці. Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

Проведена рецензія дозволяє в цілому позитивно оцінити дисертаційну роботу.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Які показники вказують на розвиток порушень репродуктивних втрат у обстежених жінок?

2. Який патогенетичний зв'язок між гемостазіологічними та ендокринологічними показниками?

3. Які особливості проведених морфологічних досліджень?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 5 статей: 4 – одноосібні, 1 – англійською мовою, 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до рекомендованого переліку, 1 стаття у періодичному науковому виданні країни, яка входять до Європейського Союзу (Республіка Польща).

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на науково-практичних конференціях.

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником. Авторка самостійно провела патентний та інформаційний пошук, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Анастасія Сергіївна особисто провела дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено впродовж виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біоетичного дослідження та підписанням поінформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біоетичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені авторкою самостійно.

У наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, авторці належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії Падченко Анастасії Сергіївни на тему «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох лікувально-профілактичних закладів України: КНП «Київський міський пологовий будинок № 1» та КНП «Перинатальний центр м. Києва».

Результати вивчення патогенезу та профілактики передчасних пологів та перинатальних ускладнень включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства і гінекології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Падченко А. С. на тему «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі» відповідає паспорту спеціальності «Акушерство і гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання –

зниження частоти невиношування та передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі на підставі аналізу результатів клініко-гемостазіологічних, ендокринологічних, імунологічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня проведених досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувачки, дисертаційна робота Падченко А. С. «Тактика ведення передчасних пологів у жінок з ендокринним безпліддям в анамнезі» повністю відповідає вимогам 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка Падченко Анастасія Сергіївна заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:
професор кафедри акушерства
і гінекології № 1 Національного
медичного університету
імені О. О. Богомольця
доктор медичних наук професор

 Олександра ЗАГОРОДНЯ

